

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 16 Sierpnia r. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

St. Petersburg, dnia 7 sierpnia.

(z *Gazety le Conservateur Impartial.*)

W piątek zrana, d. 4 t. m. Cesarz Jegomość wyjechał z Carskiego-Siela udając się do Warszawy. Po krótkim tam zabawieniu Najjaśniejszy Pan przedsięwzięcie podróż do Wiednia, gdzie jest oczekiwany na dzień 26.

Przez rozkaz Najwyższy Jego Cesarskiej Mości z dnia 2 t. m. Xiążę Jegomość Alexander Wirtemberski ma sobie poruczoną dyrekcją jeneralną dróg komunikacyi. Jego Królewska Wysokość uwolniony został od obowiązków Gubernatora Wojennego Białej Rusi.

Hrabia Nesselrode, Sekretarz Stanu, sprawujący departament interesów zagranicznych, wyjeżdża d. 8 z tutejszey stolicy do Wiednia.

D. 6. Hrabia Ferronays, poseł Króla Jmci Chrześcijańskiego, także wyjechał do Wiednia.

Rzeczywisty Radca Stanu Uwarow został mianowany dyrektorem wydziału rękodziel i handlu wewnętrznego, zatrzymując razem urząd Prezydenta Cesarskiej Akademii nauk.

Cesarz Jmć raczył ozdobić orderem ś. Włodzimierza 2giej klasy radcę tajnego Willamowa i rzeczywistego radcę stanu Nowosilcowa; a jenerał majora Fiderici orderem ś. Anny 1szej klasy.

Przez czas niebytności radcy tajnego i sekretarza Stanu Hrabiego Nesselrode, sprawowanie kolegium interesów zagranicznych powierzone zostało radcy tajnemu i senatorowi Diwow.

Dokończenie Najwyższego Ukazu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI względem sprawowania gubernii syberyjskich, zaczętem w poprzedzającym Numerze 97 Kurjera Litewskiego.

Popiáte: Po zważeniu miejscowych okoliczności Gubernii Tomskiej, postanawiają się dla niej w ogólnym sposobie sprawowania następujące wyjątki: 1) Urząd Gubernatora Cywilnego Tomskiego i Naczelnika fabryk Kolywano-Woskreszeńskich odtąd łączą się w jednej osobie. Urzędnik, na ten urząd naznaczający się, naznacza się i uwalnia na przedstawienie Zarządzającego Gabinetem, pod władzą którego zostają te fabryki. On zarządza guberniją na podstawie urzędzenia (Uczreżdżeniya), a fabrykami na osnówie osobnych względem nich postanowien, odnosząc się w sprawowaniu gubernii do Głównego miejscowego Naczelnika, do Ministerium i do Rządzącego Senatu na prawidłach ogólnych, a w zarządzaniu fabrykami do Gabinetu. Wszyscy Urzędnicy Okręgowego i Ziemskiego Sądu w Okręgach, zaludnionych włościanami przypisywnymi, równie i Horodniczowie w miastach tych Okręgów naznaczają się i uwalniają przez Gubernatora Cywilnego. 2) Dla dogodności w spólnym sprawowaniu Gubernii i fabryk, ustanowić miasto gubernialne w byłym Czaukskim Ostrogu, nad rzeką *Obi* położonym, nazywając go odtąd *Kolywanją*. 3) Wszyscy przypisni do fabryk włościanie, co do Sądów i Policji po włościanach, rozprawiają się w swych Rządach włościańskich, po okręgach w Sądach okręgowych i Ziemskich, po Gubernii w miejscach Gubernialnego zarządu, stosując się do tego porządku, jak się rozprawiają włościanie Udziałowi; lecz w powinnościach fabrycznych i w gospodarskim ich zarządzie, zostają po dawnemu pod władzą zwierzchności fabryczney. Na-

bor rekrutów od tych włościan i rozdzielenie ich skutecznie się przez Zwierzchność fabryczną na osnówie dawniejszey. 4) Zarządzający, we włościanach włościan przypisnych znajdujący się, w rzeczach Policji, działają podług ogólnych prawideł, jako oddzielni assessorowie tych Ziemskich Sądów, do składu których, podług miejscowego położenia zarządzanych przez nich włości należą; w rzeczach zaś gospodarskiego zarządzenia zostają w bezpośredniej wiedzy zwierzchności fabryczney i postępują podług jej zaleceń. Naznacza ich i uwalnia zwierzchność fabryczna. 5) Wszystkie grunta i lasy, teraz do wiedzy fabryczney należące, mają zostawać w bezpośrednim zawiadowaniu zarządu fabrycznego, i wymują się zpod prawideł, podług których projektuje się na przyszłość rozdawanie gruntów dla urzędników, w guberniach syberyjskich służących. Przyczem ponawia się zakaz, stawiania przez kogokolwiek tartaków i wszelkich zakładów, potrzebujących działania ognia. 6) Zwierzchności fabryczney pozwala się rozszerzać bez przeszkody przemysł górniczy i osady w górach Altajskich, za linią Bijską do granic Chińskich, bez ścieśnienia żyjących tam danielnych narodów. 7) Na miejscu będącym teraz Kancellaryi Zwierzchności Górniczey Kolywano-Woskreszeńskiej, ustanowić Rząd Górniczy Kolywano-Woskreszeński, dla którego Urządzenie i Etat ma ułożyć Zarządzający Gabinetem, z dozwoleńiem odmiann, które się uznają potrzebnymi w uskutecznianiu terazniejszego porządku Zarządu w Syberji. To Urządzenie i Etat podać NAM do potwierdzenia. 8) Kupcy i mieszcianie, teraz w Barnaulu będący, jakoteż i ci, którzy na przyszłość w tém albo w innych miastach Gubernii Tomskiej osiądą, mają używać wszystkich praw, właściwych swym Zeromadzeniom, i dopełniać obowiązków na nich włożonych, na ogólnej osnówie wszystkich miast Syberyjskich, bez żadnego osobnego ograniczenia.

Poszoste: Uwagi, przez Główną Zwierzchność Nerczyńskich fabryk w swoim czasie na mierze położone i w Komitecie Syberyjskim rozważane, przedstawiają konieczność wprowadzić do tój galezi administracyi dogodniejszy porządek. Główna Zwierzchność tych fabryk bez zwłoki przedstawi NAM ułożone do tego projekta, jak tylko zostaną one należycie na miejscu rozpatrzone i dopełnione.

Posiódme. Osobiste powinności ziemskie w Syberji, z przyczyny małej ludności i wielkich rozległości szczególniej zatrudniającej, mają bydź stopniami znoszone przez ustanowienie komend drogowych, roboczych, i etapowych.

Pieniężne powinności ziemskie, dla umiarkowania ich i ulgi, odprawiać w Syberji podług szczególnego postanowienia do urzędzenia przylączonego. Na osnówie tego postanowienia stanowi się: 1) Oplaty za wożenie poczty i sztafet uskutecznić w guberniach Sybirskich na równi z innymi guberniami wewnętrznymi, z ogólnych dochodów pocztowych. 2) Ponieważ robota dróg wielkich, podług ustawy o komunikacyach lądowych, w Syberji, ma się uskutecznić po większey części przez komendy robotników, których utrzymanie w swoim czasie weydzie do składów ziemskich powinności; przeto ogólny pobor na lądowe i wodne komunikacye po 30 kopiejek z du-

szy, w Syberji od roku przyszłego 1824 znosi się. 3) Wszyscy innoziemcy (innorodcy), w osobney o nich ustawie pod imieniem *brodiaczych* znajomi, od ziemskich powinności uwalniają się. 4) Wszyscy furmani (jemszczyki) w Tobolskiej i Tomskiej Gubernii żyjący, ze względu na to, że terazniejsze pocztowe trakty od miejsc ich zamieszkania dalekie, od stanu tego i powinności do niego przywiązanych, uwalniają się, od przyszłego 1824 roku, i wchodzą do ogólnego stanu włóścian Państwa, znosząc równe z tymi, poduszne i czynszowe podatki i powinności.

Dubno dnia 18 lipca.

(z Gazety sankt-petersburskiej)

Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz i Wielki Xiążę Jegomość KONSTANTY PAWŁOWICZ, d. 13 t. m., raczył przybyć na pole obozowe, 18 wiorst od Dubna leżące, gdzie rozłożona cała 25ta dywizya korpusu litewskiego, zostająca pod dowództwem jenerała majora i kawalera Gogela, i należąca do tej dywizyi 25ta artylleryjska brygada. Jego Cesarska Wysokość raczył mieć nocleg we wsi Dobratynie, położonej niedaleko od miejsca obozu w domu obywatelskim. Dnia zaś 14 od rana oglądał pomienioną dywizyą, i ćwiczenia z ogniem ręczney broni i dział trwały więcej sześciu godzin, po których ukończeniu wszystkim Naczelnikom dywizyynem, brygad i półkom; takż wszystkim sztabs-i-obier-oficerom i niższym rangom raczył oświadczyć Swoje zadowolenie. O godzinie 7mej zpołudnia raczył przybyć do miasta Dubna, był w domu kommissyi kommissoryatskiej, oglądał lazaret polskiego półku pieszego, i po obejrzeniu raczył oświadczyć Swoje zadowolenie Naczelnikom równie jego, jak i kommissyi za ochędożność i sprawność. Poczem Jego Wysokość w pożądanym stanie zdrowia wyjechał napowrót do obozu.

Włodzimierz w gubernii Wołyńskiej.

(z Gazety sankt-petersburskiej)

Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz i Wielki Xiążę Jegomość, KONSTANTY PAWŁOWICZ d. 14 lipca, raczył oglądać rozłożone obozem; w bliskości miasteczka Młynowa, wojska 25tej dywizyi pieszej, a po ich obejrzeniu d. 15 z południa o godzinie 6tej raczył przejeżdżać z całym Swym orszakiem przez miasto Włodzimierz, gdzie zabawiwszy tylko, nim odmieniono konie; w pożądanym stanie zdrowia przez miasto Uscitug udał się do Warszawy.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 19 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Z Dziennika Praw: Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożey Łaski,

M Y A L E X A N D E R I,

CESARZ WSZECH ROSSY, KRÓL POLSKI.

etc. etc. etc.

Zważywszy, iż w postanowieni Naszém z dnia 22 czerwca (4 lipca) 1820 r. którém nadaliśmy na wieczne czasy, Nayukochańszemu bratu Naszemu Jego Cesarzewicowskiej Mości Wielkiemu Xięciu Konstantemu i Jego potomkom, dobra Łowickie, tytułem własności prywatney; wciśnely się pomyłki, które dopiero, przy tradycyi tych dóbr i odseparowaniu ich od dóbr rządowych, których część składały, wykrytemi bydź mogły, i które do wolnemu użytkowaniu z tychże dóbr znaczne wystawiając przeszkody, pozbawiają Własciciela zamierzonego przez Nas dochodu;

Chcąc uprzędnąć wszystkie te niedogodności i widzieć jak nayprędzey Nayukochańskiego Brata Naszego w całkowitem i zupełnem używaniu teyże donacyi, na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie Naszém Polskiem postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Artykuł 1. Granice dóbr łowickich własność prywatną dziedziczną Nayukochańskiego Brata Naszego Jego Cesarzewicowskiej Mości Wielkiego Xięcia Konstantego składających, mają bydź odtąd

takie, jakie są obwodem czarnym na mappie tu załączoney, oznaczone.

Art. 2. W skutku tego zakreślenia, folwark i wieś Strzelczew ze wsiami Płaskocin, Łaguszew, Szerzniki, Goleńsk, Klewkw i Swierz na lewym brzegu rzeki Bzury, tudzież wieś Wola Drzewiecka z częścią gruntów Bêlchowskich na prawym brzegu teyże rzeki położone i pierwszém nadaniem Naszém z 22 czerwca (4 lipca) 1820 objęte, odpadają teraz od donacyi i powracają nazad do dóbr Rządowych.

Art. 3. Dwie zaś posiadłości w mieście naszym Łowiczu, austeryą Manes i domem Popowszczyzna zwane, z placami i gruntami do nich należącymi, tudzież łąkę Koska zwaną, przy gruntach miejskich sytuowaną i w kwestyi będącą, niemniej opłaty kotłowego, garcowego i łopatkowego; dawnym zwyczajem do folwarku czyli Ekonomii Łowickiej wcielone, narzecz miastą Naszego Łowicza i pomnożenia dochodu jego Kamelaryynych, na zawsze odstąpione mieć chcemy.

Art. 4. Nawzajem dodają się do dóbr łowickich donacyą Naszą pierwszą objętych.

a) Z dóbr Rządowych.

1. Wieś Otolicie od Ekonomii Bąków.

2. Folwarki, Wsie i Woytóstwa Ekonomii Łyszkwice, jako to: Folwark Strzebieszow ze wsiami Strzebieszow i Strumieniec. Folwark Skararki z częścią woytowską wsi Skaratek. Folwark Grabie ze wsiami Domaniewice i Rogużno, z zastrzeżeniem prawa do propinacyi Proboszczowi Damaniewickiemu w tej wsi służącego. Folwark Łyszkwice ze wsiami Łyszkwice, Zakulin, Rzeczyca i Wrzecko. Folwark Kuczkw ze wsią Kuczkw. Folwark Uchan dolny ze wsią tegoż nazwiska. Folwark Seligow ze wsiami Seligow i Lagow. Folwark Jacochow ze wsią tegoż nazwiska. Folwark Pszczonow ze wsią tegoż nazwiska. Woytóstwa Wierzbienice, Sroki, Bobiecko.

3. Od Ekonomii Skierniewickiej. Folwark Bobrowa ze wsiami Bobrowa i Retniewice, wieś czynszowa Chlebow. Folwark i wieś Stachlew. Folwark i wieś Sierakowice.

b) Z lasów Rządowych.

Straż Chlebowska i Lipiecka i inclusive łączek we wsi Bobrowa, tudzież części małego lasu do Proboszcza w Lipcu należącey, któremu stosowne wynagrodzenie z lasów Rządowych granicą terazniejszą odciętych, naprzeciw cegielni tegoż Proboszcza wyznaczone bydź ma.

Wszelakoż przy wymienionych dwóch strażach ciężar i obowiązek dawania corocznie Proboszczowi Pszczonowskiemu dwadzieścia sążni drzewa opałowego, a Wikaremui tegoż kościoła, dziesięć sążni takiegoż drzewa, nazawsze pozostaje.

c) Dwie realności dotąd instytutowe, to jest: Folwark i wieś Pilaszkw, wraz z młynem wodnym w Otolicach do instytutu Xięzy Emerytow w Łowiczu należącey, tudzież: wieś zarobna Zelnwice do Kamelaryi miasta naszego Łowicza należąca, z obowiązkiem opłacenia Szpitalowi s. Leonarda w Łowiczu czynszu rocznego złotych polskich dwieście dwadzieścia za część gruntów w tej wsi położonych, własnością tego Szpitala będących.

Art. 5. Końcem wynagrodzenia tak Instytutu Xięzy Emerytow, jako i Kamelaryi miasta naszego Łowicza, za objęte artykułem poprzedzającym, im objęte realności, wzywamy Namiestnika Naszego, aby przedstawił Nam niezwłocznie projekt do wynagrodzenia stosownego i sprawiedliwego, bądź w dobrach Rządowych, bądź w roczney ze Skarbu Naszego mającey się opłacać kompetencyi.

Art. 6. Gdy we wsi Dąbkowicach znajduje się ośmiu włóścian do Szpitala s. Jana w Łowiczu należących, i ci do ogółu donacyi niniejszém się dołączają, przeto w zamian z tych ośmiu włóścian, teyż ich i z takimiż samymi powinnościami we wsi Rządowej Zabosłowie małym, do Ekonomii Kapina należącey, dla tegoż Szpitala s. Jana przeznaczamy.

Art. 7. Gdy w dobrach niniejszą donacyą objętych znajdują się koloniści i inni rozmaici wieczyści i czasowi czynszownicy osiedli, niemniej młynarze, przeto obowiązki ich i praestanda, jakie

nie od nich wedle przywilejow i nadań im służących do Skarbu Naszego należały, odtąd na rzecz Nayukochańskiego Brata Naszego przelewamy.

Art. 8. Wykonanie niniejszego postanowienia Naszego, które w Dzienniku praw umieszczoném bydź ma, z zachowaniem praw trzeciego i zastrzeżeniem podatkow i ciężarów publicznych, tak już istnających, jako i późniiej ustanowić się mogących, Namiestnikowi Naszemu, tudzież Kommissyom Rządowym, w czym do której należy, polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 27 czerwca (9 lipca) 1822 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

W Zastępstwie Ministra Skarbu, Minister sprawiedliwości (podpisano) M. Badeni.

przez Cesarza i Króla

(L. S.) Minister Sekretarz Stanu, w zastępstwie Jenerał Brygady Radca Stanu, Dyrektor Jenerałny Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem: Minister Sekretarz Stanu, w zastępstwie Jenerał Brygady, Radca Stanu, Dyrektor Jenerałny

(podpisano) Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem: Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady, (podpisano) Kossecki.

Zgodno z wypisem: Minister Sprawiedliwości M. Badeni.

W zastępstwie Sekretarza jenerałnego, Antoni Podbielski.

Dnia 23 sierpnia. JO. Xiążę Lubecki, Minister skarbu Królestwa Polskiego, powrócił d. 20 b. m. z Petersburga do tutejszey stolicy.

Przybywa tu także codziennie wiele osób należących do dworu Najjaśniejszego Pana, którego przybycia w końcu tego miesiąca mieszkańcy Warszawy z upragnieniem oczekują.

Wczora zjechały tu osoby, należące do bióra Ministra Sekretarza Stanu.

A U S T R Y A.

Dnia 15 lipca n. s.

(Z gazety Sanktpetersburskiej.)

Zapewniają, iż nawet wielu członków Cesarzkiej familii, wielkie biorą uczestnictwo w losie Greków. Nawet nasz gabinet, chociażby podług stałego swego systematu żądał, ażeby nie było żadney odmiany w Turcyi, nie może znaleźć żadnych ważnych przyczyn przeciwko oswobodzeniu Greków od jarzma muzułmanów. Polityczne stosunki Europy są na przeszkodzie do przedsięwzięcia czynnego uczestnictwa w sprawie Greków; ale żaden z nich w myśli nawet nie miał dawania pomocy Turkóm dla podbicia Greków. Wszystkie Europejskie dwory w tej wojnie mają na widoku, zachowanie ściślejszej neutralności. Przy tym systemacie zostaną one stałemi, i że, jak słycać, zamierzony kongres będzie miał na widoku większe jeszcze jej utwierdzenie. Grecy także, jeśli są w stanie uwolnić siebie spod jarzma muzułmanów, i jeśli szczęście będzie sprzyjało ich przedsięwzięciu, zgola nie będą się lękać, iżby się Mocarstwa Europejskie mieszały do ich wewnętrznych urzędzenia, i ustanowienia jakiegokolwiek konstytucyi, odpowiadającej ich położeniu i stosunkóm.

(z Gaz. Warsz.) Wiedeń, dnia 5 sierpnia. Na rozkaz rządu przewieziono żąd do Werony drogą sprzety.

Do Tryestu przybył grecki Xiążę ze skarbammi (wynoszącemi 36 milionów piastrow)? i zyskał pozwolenie bawienia w krajach austriackich. Miejszka w Gorycyi; jest pilnie uważany, i nie może się oddalać nad zakres, który mu oznaczono.

N. Cesarz przychylić się raczył do kilkokrotnie powtarzanej prosby Internuncjusza swego w Stambule, Rudolfa hrabiego Lützow, który z powodu słabości swojej prosił o uwolnienie od dotychczasowych obowiązkow, a to tém łaskawiej, że przez wyszcie woysk tureckich z Multan i Wołoszczyzny, i przez świeże mianowanie Hospodarow w prowincyach tureckich, graniczących z krajami cesarskiemi, spokojność zupełnie przywróconą została. Na miejscu Hrabiego Lützow mianował

razem N. Pan Hrabiego Ottenfels swoim internuncyuszem i pełnomocnym posłem przy Porcie Ottomańskiej.

W dowod zadowolenia swego z powodu sprawowania interessów w naytrudniejszych okolicznościach w Stambule przez Hrabiego Lützow, ozdobiłgo Cesarz wielkim krzyżem orderu s. Leopolda.

A N G L I A.

(z Gaz. Warsz.) Londyn d. 2 sierpnia. Król Jmé ma na początku bieżącego miesiąca wyjechać do Szkocyi; Magistrat i Rada miejska w Edyburgu dadzą ucztę dla Monarchy. Miasto będzie kilka noczy wspaniale oświeconém. Powrócił tu Xiążę Gloucester z małżonką swoją.

Gazeta ministeryalna tuteysza Kurjer wyraża: „Przypuśćmy: iżby Wielka Brytania połączyła się z Wielkiemi Mocarstwami, i domagała się od rządu tureckiego uznania niepodległości zbuntowanych jego poddanych, cóżby ztąd wynikło? Nimby pierwszy wystrzał nastąpił na poparcie tego żądania, mało by się pozostało Greków, którzyby nadanej sobie wolności używać mogli. Obrażona duma i mściwy fanatyzm, skłoniłby Turków do takiej rzezi Greków, jak podobney dzieje świata nie wystawują. Cieszylibyśmy się, gdyby Grecy uwolnili się od jarzma; lecz żadne prawo ani ludzkie ani Bozkie nie obowiązuje nas osłabiąc szczęśliwości własney dla szczęśliwości cudzey. Słowem; pokóy w Europie nie może bydź przerwany dla tego tylko, aby Grecy odnieśli zwycięstwo.“

Rząd portugalski uznał niepodległość rzeczypospolitey Kolumbijskiej. Obie izby odłożyły obrady swoje do dnia 5 b. m., a zamknięcie parlamentu ma nastąpić dnia 7 b. m.

(z Gaz. Warsz.) Londyn dnia 2 sierpnia. Gazeta Morning Chronicle używa wszelkich sił dla doprowadzenia do skutku składki na Greków.

Składki na ubogich irlandczykow wynoszą już 250,000 funtow szterlingow (10 milionow zł. pol.) a prócz tego odbiera komitet suknie i inne do potrzeb służące sprzety.

Król wyjechał na kilka dni do Windsor i słycać, że przed wyjazdem swoim do Szkocyi, gdzie bardzo krótko ma zabawić: bo tylko zwiedzi Edyburg i niektóre wiejskie posiadłości; osobiście zamknie obrady parlamentu.

Fizycy Green i Griffith odprawili niepowmyślną podróż napowietrzną w balonie. Zaledwie bowiem wzniesli się w górę, gdy nagle oderwała się łodka, i spadli na drzewo, acz bez odniesienia szwanku. Zdaje się, że sznury od łodki przez złość były ponadrzynane.

Walter Fitzmaurice czyli tak zwany kapitan Rock, który dobrowolnie stawił się przed sądem w Limerick słuchany był po raz pierwszy dnia 25 z. m.; był porządnie ubrany we fraku i surducie, obie ręce trzymał w kieszeniach, i okazywał naywiększą powagę.

Jeden z obwinionych przed sądem w York oświadczył, że cierpi nadzwyczajną głuchotę; Lord Prezydent zapytał się go zatem głośno: *Wiele masz lat?* Obwiniony nic nie odpowiadał. Lord zapytał się go powtórnie mniey głośno: *Wiele masz lat?* Znowu żadney odpowiedzi. Lord trzeci raz jeszcze ciszey powtórzył toż zapytanie, a gdy obwiniony jeszcze nic nie odpowiedział, Lord równie cichym głosem rzekł: *idź, jesteś uniewinniony, czy słyszysz to?* Na to obwiniony odpowiedział: *Tak jest, i wyszedł ze sali wszród naywiększego śmiechu.*

P O R T U G A L I A.

(z Gaz. Warsz.) Lisbona, dnia 17 lipca. Na ostatnich obradach stanow tuteyszych o postępowaniu Xiążęcia Rejenta w Brezylji, ministrów jego i junty w St. Paulo, postanowiono większością 64 kresek przeciwko 43, iż wspomniany Xiążę, nie ma bydź odwołanym, lecz członkowie rzeczoney junty i ministrowie w Rio-Janeiro zostaną oddani pod sąd.

FRANCYA.
(z Gaz. Warsz.)

Izba deputowanych. Sessya d. 1. b. m. była burzliwsza niż kiedykolwiek, ledwo nie przyszło do obelg. Z powodu budżetu ministerjum skarbu i z powodu 2 milionow przeznaczonych na pensyę Izby Parow, Pan Constant powiedział: że pensye są zapłatami, że Izba Parow powinna być niepodległa zwłaszcza w czasie, kiedy ma tworzyć Sąd Parow, i kiedy ajenci Rządowi powtórzyli obelgi i spiski dla uczynienia niewinnych występniemi. Tu zawołał Pan Reveillere: spiskowi są namównicy! to było hasło do zaburzenia. Deputowani wymienieni w akcie oskarżenia Prokuratora w Poitiers żądali natychmiast dla ich i dla Izby honoru, ażeby postępowanie ich ściśle było badane. Inni wołali: nikt nie odważy się przedsięwziąć tego śledztwa. Prezes został zagłuszony. Ledwo z wielką trudnością potrafił minister skarbu tę rzecz wytłumaczyć. Na co (rzekł) przydałoby się w tém miejscu śledztwo? Rzecz cała jest przed sądem, czy wzmiankowani deputowani są winni, lub nie. Ich wina lub niewinność musi się wyjaśnić, ale w tém miejscu i w tym czasie rozbić tę rzecz byłoby niestosownie i nadaremnie. Prawa strona żądała zamknięcia sessyi, ale lewa niechciała głosować i wyszła z ławek wśród głośnych pogróżek i mocnego poruszenia.

Dnia 2 b. m. mało członków z lewej strony było na sessyi.

W czasie bezprzykładnego zaburzenia dnia 2, Pan Perrier zawołał między innemi albo my jesteśmy buntownikami, albo ci, co nas oskarżają, są oszczercy. Izba powinna to rozstrzygnąć. Pan Constant oświadczył: przykró mi jest, ale w obecności położeniu, rzeczy, dopóty muszę Pana Reveillere uważać oszczercą, dopóki niedowiedzie mi,

że jestem buntownikiem. Pan Reveillere rzekł: że Izba sędzić o tém powinna, czyli on jest buntownikiem lub nie. Jenerał Foy żądał, aby roztrząśnienie tego nastąpiło niezwłocznie przed Izbą. P. Girardin oświadczył, że Prokurator w Poitiers, akt swoy okazał wprzód Ministróm, którzy zgodzili się na te kłamstwa, które zatem nie są dziełem Prokuratora. Z tego powodu j. rezes przywołał go do porządku, ale ten odpowiedział: przywołaj WPan do porządku oszczercę Reveillera, który tak jak jego stronnictwo może mówić o mu się podoba, a nikt mu milczeć nie każe. Pan Royer-Collard wznosił oczy i ręce do Nieba i zawołał: biedna Francyo, jakież cię los czeka.

PRUSSY.

(z Gaz. Warsz.) Berlin, dnia 10 sierpnia. Król Jmć dał rossyjskiemu rzeczywistemu Racy Stanu Buthakowi order czerwonego orła pierwszey klasy, a rzeczywistemu Racy Stanu Zulkowskiemu, Racy Stanu Weyrauch, Racy Kollegialnemu Steer i Racy Stanu, oraz dyrektorowi poczty Hohn, takiz order drugiey klasy; nakoniec Racy Nadwornemu Jermolajew, takiz order trzeciey klasy.

Niedawno przejeżdżało tedy dwu gońców do Petersburga, jeden Rossyjski z Frankfurtu nad Menem; drugi sardyński z Turynu.

Kurs petersburski dnia 4 sierpnia: dukat holenderski nowy 11 r. 70 kop., stary 11 rub. 40 kop. Zmiana złota 2 ruble 88 kop. Zmiana srebra 2 ruble 72½ kop.

Nieustający dochód kommissyi umorzenia długow: 68 assygn. - - - po - 99, 98 } procentow.
68 brzęcząca moneta - - - 94 }
58 takąż - - - - - 80 }

Wolno drukować F. N. Golański Czt. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

2. Od Wileńskiej składowey Tamożni ogłasza się, że w niej we 3ch terminach, a mianowicie: pierwszy 14go, drugi 18go a 3ci 22go terażniejszego miesiąca augusta zrana od 8mej godziny będzie się przedawać z publicznego targu skonfiskowane sukno 30 sztuk, na miarę 579 arszyn i 8 wierszkow. 1822 roku augusta 9 dnia. Zarządzający fon Smittin — Za Sekretarza Multański.

Sąd Exdywizorski.

2. Sąd Taxatorsko Exdywizorski remissą ziemstwa oszmiańskiego dnia 5 czerwca 1822 roku nastąpi, dla domierzenia satysfakcyi kredytorom i pretensorom W. Ignacego Czyża byłego Sądniego Ziemskiego oszmiańskiego przeznaczony, w terminie tuż remissą przepisany do majątności Szymoń w oszmiańskim powiecie leżący dnia 13 terażniejszego miesiąca lipca zjechawszy, po zatwierdzeniu wszystkich kwestyow przez strony wnoszących uczynić komportacją do sprawy konkursowey posługujących dokumentow kredytorom i debitorom W. Czyża do kancelaryi ziemskiej oszmiańskiej w dniu 20 sierpnia idącego roku na czterogodniową persystencyą zalecił, i termin powtórny zjazdu Exdywizorskiego Sądu dzień 16 października terażniejszego 1822 roku przeznaczył, na którym terminie aby wszyscy wierzyciele i debitorowie W. Czyża w Sądzie Exdywizorskim stawali i swoje objaśnienia lub dopominek do massy uczynili, zastrzegł; i że na kredytorach amissya, a na debitorach mianowicie na W. Michale Wilpizzewskim Komorniku lepelskim i W. Antonim Snadzkim do massy zawniających pod ich niestanność należność zasądzoną zostanie zadeterminował, o czém aby strony interesowane wiedziały niniejsza awizacya w Gazecie Kuryera Litewskiego zamieszcza się. Dat roku 1822 lipca 15 dnia. Franciszek Paszkiewicz Sędzia Ziemski Powiatu Oszmiańskiego Exdywizor. Jan

Szczepanowicz Pisarz Ziemski Powiatu Oszmiańskiego Exdywizor. Alfons Wituński Grodu Oszmiańskiego Prezes Exdywizor. Józef Piotrowicz Ziemski Oszmiański i Sądu Exdywizorskiego Regent.

2. Roku 1822 mca julii 22 dnia, w skutek dekretu remissyynego Ziemstwa Ptu Dryzieńskiego w r. niniejszym julii 5 dnia zapadłego, taxę i exdywizyą wieczną majątności Jakubino-wa Mawimowa w dryżeńskim powiecie położenie mającey, a do dziedzictwa W. Anny Rotmistrzowoy Majorowey woysk Rossyjskich przynależney, my niżej podpisani urzędnicy, jako przeznaczeni tymże dekretem, na dniu wczorayszym julii 20 do pomienioney majątności Jakubinowa przybywszy, i pierwszo zjazdowe czynności konkursowemu aktowi przyzwoite ułatwiwszy, dla wymiaru komornikowi przeznaczonemu dając czasu, Sądy nasze exdywizorskie do dnia 25 7bra terażniejszego 1822 roku odwołaliśmy, w jakowym terminie, że kompletnie zjechawszy ostatecznie rozsądzić takową Exdywizyą przyrzekamy, iżby więc wszystkie strony tak z dopominkami jak równie pretensye do tego majątku ściągające w oznaczonym terminie jawili się sub ammissione rei zapowiadając, dla trzykrotnego zawizowania przez Kuryera Litewskiego Redakcyi Wileńskiej przesłać postanawiamy,

Józef Korsak Sędzia Ziem. Ptu Dryzieńskiego i Prezydujący Exdywizor. Onufry Lisowski Podsedek Ziemski Powiatu Lepelskiego i Exdywizor. Józef Niemira Pisarz Ziem. Ptu Dryzieńskiego i Exdywizor.

Observacye	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
materoloci- czne.	dnia 14 średnia	27 cal. 10.16 lin.	+ 11,5 stopni	Wschodni	Pogoda
	dnia 15 średnia	27 — 6.7 —	+ 11,16 —	Wschodni	Niestala Pogoda
	dnia 16 godz. 5	27 — 3,8 —	+ 10, — —	Połudn. Wschodni	Pochmurno

Wilno dnia 16 Sierpnia Roku 1822 v. s.

W e z w a n i e.

2. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, aby krewni, sukcesorowie i kretytorowie zmarłego Mińskiego pocztyliona Michała Jankowskiego z dowodami jawili się w terminie bieżącym, do Mińskiego Ziem. powiatowego Sądu; pierwsi dla wzięcia pozostałych po nim sukcesyt, a ostatni dla usatysfakcyonowania. Julii 29 dnia 1822 roku. Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radca Tytularny Felicyan Arcimowicz.

2. Sąd Główny Wileński 2go Departamentu powodem otwiadczonej przy objawieniu ze strony szluchcianki Katarzyny Sławińskiej appalacyi na dekret tegoż Departamentu w sprawie jej o testamentie zeszelej Pacowskiej z szlachtą Antonim i Teklą z Pacowskich Petrykowskimi, Michaliną Turską i Pauliną Pacowską nastaly, niemożności złożenia dwieście rubli assygnacyynych zakładu appallacyynego, czyni ninieyszą na skutek ukazow w Gazecie Kuryera Litewskiego publikatę, iż jeśliby kto wiedział o majątku do wmienczonej Sławińskiej należącym, z dochodow którego możnaby było uzyskać wyrażony zakład appallacyynny, to iżby raczył przesłać departamentowi uwładowienie. Assessor Morawski.

Sekretarz Dobrzański.

Ninieysze ogłoszenie w Gazecie Kuryera Litewskiego zamieścić się dozwała. Assessor Morawski.

2. Niżej podpisani opiekunowie potomstwa i majątku zeszelega Gabryela Giersona Rama kupca Wileń, mają zaszczyt zawiadomić łaskawą publiczność: że handel przez niego prowadzony winny, korzenny, i razem z kompanią sukienny, w mieście Wilnie w domie jegoż na rogu Rudnickiej i Niemieckiej ulic położonym miejsce mający; i nadal pod imieniem czyli firmą dawnieyszą Gabryel Gierson Ramm, utrzymywać się będzie; przez którą firmę Małka Hirszowa siostra tegoż Ramma (jako od czasu śmierci zeszelega Ramma ze skutkow testamentu uczestniczka tegoż handlu, i której cały majątek z rzeczonym handlem po uczynionym dostatecznym inwentarzu podług testamentu do rąk pod zarządzenie oney oddaliśmy) do wszelkiego rodzaju dokumentow bądź pod jakim znaczeniem podpisywać się będzie, w słowach: „W imieniu sierot Gabryela Giersona Ramma, Małka Hirszowa“ albo jej mąż się podpisze pod firmo w słowach: „Hirsz Szymchowicz“ który podpis przez Buchhalter a i wiernika tegoż handlu poświadczony bydź ma w słowach: „Swiadczę Assur Magnus“ a tylko wspomnionemu podpisowi wespół z poświadczaniem Buchhalter a wierzyć prosimy, gdyż tylko za onym z majątku Ramma satysfakcy a uczyniona będzie, dobroć towarow i wszelka akurratność dla usługi Publiczności przyrzeka się, przy tym uwiadania się: że kto tylko ma jaki dokument z podpisem zeszelega Ramma, z obowiązkiem czynienia jakiegokolwiek przez podpisanego satysfakcyi; ma się zgłosić w przeciągu trzech miesięcy od daty ninieyszej do Buchhalter a handlu nieboszczyka Ramma, gdzie przez zarządzającą handlem otrzyma przynależny skutek; albowiem niezajawiony u Buchhalter a w tym przeciągu dokument, wątpliwości podpadnie. Datt w Wilnie roku 1822 miesiäca sierpnia 9 dnia. Leyzer Rozenthall. Michel Hirszowicz Rubinowicz.

Roku 1822 miesiäca augusta 10 dnia przed Aktami Grodzkimi Ptu Wileńskiego stanąwszy

obecnie Starozakonny Michel Hirszowicz Rubinowicz, ninieysze postanowienie do utrzymania handlu, i porządneho rządzenia pozostałym po Gabryelu Gierszonie Rammie funduszem, przez opiekunow na podpisie wyrażonych uczynione do Akt podał. Przyjąłem i że jest w Aktach zaświadczam. Grodzki Ptu Wileńskiego Regent Kazimierz Danksza.

Roku 1822 augusta 11 dnia. Takowy aktowany Tranzakt może Redakcy a Kuryera Lit. przyjąć do druku. Grodz. Wileń. Pisarz Józef Naborowski.

P o z e w.

2. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnego Całą Rossyą etc. etc.

Ur. sukcesorom Michała Wandalina Hrabiego Mniszcha Marszałka W. Koronnego orderow kawalera jakichbądź imion i nazwisk będącym pozew przed Sąd Kommissyi Naywyższym Ukazem na urządzenie dzieł Radziwiltowskiich ustanowionej, z powództwa Ur. Pawła Jeleńskiego Prezydenta b. Sądu Granicznego powiatu Mozyrskiego w rzeczy o to: dobra Kolno zwane z folwarkiem Ladzieniewiczze i ze wszystkimi attynencyami przez Michała Hrabie Mniszcha Marszałka w roku 1788 miesiäca kwietnia 21 prawem wieczystym wyprzedane zostały W. Józefowi Obuchowiczowi Podwds. Nowogródz., który nabycie swoje dokumentem udzielonym w roku 1788 maja 8 dnia cedował na osobę zeszelego s. p. Jana Jeleńskiego Starosty Sądowego Mozyr., jakowe dobra od datty nabycia znajdowały się w spokojnym ciągłym władowaniu oyc a Starosty Mozyrskiego a następnie przeszły drogą naturalną do dziedzictwa żalującego delatora. Mimo upływu dwóch wieków od roku 1600 prawnego dóbr takowych z domu XX. Radziwiltow wybycia, podobalo się Ur. Michałowi Zaleskiemu Prokuratorowi masy Radziwiltowskiej zaadeytować żalujących delatorow do Sądu Kommissyi, pod objektem wymyślonym doczesnego jakby zapładania. Gay zaś Marszałek Hrabia Mniszch jako dziedzic, wyprzedając pomienione dobra Kolno z attynencyami w prawie przedaźnem Podwojewództwu wydanem, na pewność aktorstwa całości dóbr Kolno, ewikcyą na wszelkich dobrach swoich tak w Koronie Polskiej, jako też w różnych województwach prowincyi Litewskich sytuowanych wniosł i opisał, oraz do takowego ewinkowania sukcesorow swoich obowiązwał, jak równie w dokumencie kwietacyynym 1788 Sdra 29 dat., a 1789 apryla 20 w Metrykach Litewskich przyznanem zeszelemu Janowi Jeleńskiemu wydanym obowiązek teyże ewikcyi powtórnie umocnił i upewnił, przeto żalujący delator zakłócony przez Prokuratorcy a masy obżat. sukcesorow, jurysdatora swojego Michała Hrabiego Mniszcha Marszałka pozywa do tego samego Sądu Kommissyi w prośbach do ewinkowania i zastępstwa skutkiem dobrowolnych opisow przeciwko uformowanej do dóbr Kolny przez Prokuratorcy a masy Radziwiltowskiej pretenssyy, do złożenia papierow na te dobra postugujących, jeśli jakie w ręk obżatowanych znajdują się, do przyjęcia ogólnych skutkow rozprawy, i o to wszystko co przez sprawę probowanem będzie. S. M. Z.

Roku 1822 miesiąca augusta 11 dnia, Wożny niżej podpisany zeznaje tym moim relacyjnym kwitem, iż kopie zgodne z autentykiem pozwu takowego, z powództwa JW. Pawła Jeleńskiego b. Prezydenta Sądu Granicznego Mozyrskiego po Ur. jakichkolwiek imion i nazwisk sukcesorów JW. Michała Hrabiego Mniszecha Marszałka W. Koronnego orderow kawalera, 1szą do drzwi Sądowych Komisysy Radziwiłłowskiej w mieście Wilnie agitującej się przybiłem, a 2gą dla pewniejszej wiadomości do umieszczenia w gazecie Kurjera Litewskiego podałem, i o potrzebie stawiania przed Sądem teyże Komisysy na urządzenie dzieł Radziwiłłowskich ustanowionej ogłosilem.

Felix Cebulski Wożny Komisysy Radziwiłł.

Roku 1822 augusta 11 dnia Wożny wyżej wyrażony relacją tego pozwu do drzwi Sądowych Sądu Komisysy dla urządzenia interesów Radziwiłłowskich ustanowionego przybiłem i do Gazety Kurjera Litewskiego podanego, urzędownie zeznał, świadczę Józef Dohoszyński Aktowy Regent Sądu Komisysy Radziwiłł.

Wolno drukować, Jan Woynilowicz Członek Komisysy na urządzenie interesów Radziwiłłowskich ustanowionej.

2. W sprawie Szyrwińskich z kredytorami wziętej do namowy, gdy z powodu wyłalenia się w czasie wakacyjnym tak Aktorów jako też Plenipotentów z miasta Wilna, ustanowiony dekret ogłoszonym być nie może; Przeto Sąd Ziem. Ptu Wileńskiego przez niniejszą awizacyą wszystkich wierzycieli zeszlých Jana i Józefa Szyrwińskich, jako też samego W.J.P. Michała Szyrwińskiego, oraz dalsze interessowane strony uwiadomia, że dekret konkursowy dnia pierwszego 7bra roku t. ogłoszonym będzie, i jednoczasow gotowa summa rubli s. 7026 kop. 59, z magistratury powszechney Opieki przyjąć się mająca (według uczynionego rozkładu) każdemu z wierzycieli, za złożeniem ewikcyi lub kaucyi, i nastąpić powinniemi kwietacyami, natychmiat rozpięconą zostanie, żeby więc dla przyjęcia oneyże gotowey summy, wszyscy kredytorowie na założony termin do Izby sądowey Ziemskiej Wileń. stawali lub prawnie umocowanych Plenipotentów przysłali, do tego celu niniejsza trzykrotna wyda się awizacya. Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileńskiego.

O s w i a d c z e n i a.

2. Niżej wyrażone matka czuwająca nad losem swojego potomstwa, jako też współniczka wedle prawa ogólnego majątku siostra Antonina Chmielowska Szambelanowna B. D. P., w asystencyi opieki przez niniejszą awizacyą zastrzegając, iż gdy Bernard Chmielowski Szambelan, dotknięty został chorobą umysłu i już od rocznego przeciągu czasu choroby tej stał się ofiarą, a wielu osob, bądź nieświadomi cierpien chorego lub profitując z momentu słabości, postanowili dokumenta, i jak awizujących dochodzi wiadomość, pobrali na pewne summy obligi, aby przeto zład na przyszłość żadna nie zrodziła się dla oświadczającej siostry, jako współniczki, szkoda, ani też dla samego aktora dopiero cierpieniu uległego na przyszłość uszczerbek nienastał; nin przez Zwierzchność Rządową przeznaczeni zostana kuratorowie, którzy i czynności chorego rozpatrzą i losom onego zajmą się, aby nikt do takowego czasu za dobre i dostateczne postanowione z chorobą dotkniętym synem tranzakta nie uważał, jako z siebie nic nieznaczające, zastrzega. Dat 1822 augusta 10 dnia. Bogumiła Chmielowska Szambel. Antonina Chmielowska Szamb. b. D. P.

Roku 1822 mca augusta 10 dnia. Przed aktami Grodz. Ptu Wileńskiego stanąwszy obecnie W.J.P. Antoni Chmielowski oświadczenie niniejsze przez Bogumiłę i Antoninę Chmielowskie podpisane do akt podał. Przyjąłem i że jest w aktach zaświadczam. Grodzki Wileń. Regent, Kazimierz Dauksza (M. P.)

Roku 1822 mca sierpnia 12 dnia Redakcyja może umieścić do gazet Kur. Lit. poświadczam Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileń.

Przedaż Publiczna.

3. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla niejawnienia się na pierwszy naznaczone terminy życzących kupić murowany dom o trzech piątrach, w Mieście Wilnie na Imbarach, pod Nrem 47 położony, Miłoszowey, Majorowey woysk Polskich, z którego wybiera się rocznego dochodu 500 rub. srebrem naznaczonego na przedaz na dopełnienie skarbowey niedomki 2,896 rub. 9 kop. srebrem, nieopłaconey przez Miłoszową, wynikley z dzierżawy w administracyi starostwa Rumszyskiego, naznaczone powtórnie terminy, pierwszy 25, drugi 28 7bra teraż. roku, a trzeci i ostateczny za trzy miesiące od dnia wydrukowania, które później nastąpi w Sankt-Petersburskich albo Moskiewskich gazetach, a zatém życzący mieć udział w targach i kupić pomieniony dom, zechcą jawić się na te powtórnie naznaczone terminy do tego Rządu. Dnia 8 augusta 1822 roku.

Assessor Nowicki.

Sekretarz Wierzbicki.

Stołonaczalnik Kowalenko.

3. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na dopełnienie Skarbowego uzyskania za nieakuratną dostawę prowiantu zbiegłego podradczyka żyda Alexandra Lunca i kompanisty jego Jochiela Morasiewicza podług kontraktu z Kommissjonierem 12tey klasy Iskus Hronskim zawartego, naznaczone na przedaz publicznego targu murowane domy, w powiatowem mieście Szawlach położone, poręczników żydówki Feyhi Nurykowey, na Ryzkiey ulicy pod Nrem 116, i żyda Efroima Markuszowicza na Nitawskiej ulicy pod Nrem 120, a zatém życzący mieć udział w targach i kupić takowe domy, zechcą jawić się do tego Rządu na terminy: pierwszy 3go, drugi 5go przyszłego miesiąca 8bra, a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które nastąpi później w Sankt-Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 8 augusta 1822 roku. Assessor Nowicki.

Sekretarz Wierzbicki.

Stołonaczalnik Kowalenko.

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla niejawnienia się na naznaczone po dwakroć terminy życzących kupić murowany dom Grafa Mohla, w Wilnie, na ulicy Subocz pod N. 52 położony, przynoszący rocznego dochodu srebrem 475 r. 60 k., przeznaczony na przedaz z publicznych targow na dopełnienie należących od tegoż Mohla Wileńskiej Izby Powszechney Opieki pieniędzy srebrem rub. 394 kop. 34 i assygn. rub. 1911 kop. 60 z przypadającemi procentami, równo pretensyi żyda Hillera Markiewicza za reparacyę tego domu do 17,948 rub. 20 kop. assygn. wynoszącej, przeznaczono po raz trzeci terminy: pierwszy 13go, drugi 16go 8bra terażniejszego roku, a trzeci i ostateczny za 3 miesiące od dnia wydrukowania, które później nastąpi w Sankt-Petersburskich albo Moskiewskich gazetach; a zatém życzący mieć udział w targach i kupić pomieniony dom, zechcą jawić się na nowo naznaczone terminy do tego Rządu. Dnia 8 augusta 1822 roku. Assessor Nowicki.

Sekretarz Wierzbicki.

Stołonaczalnik Kowalenko.